

ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”

п. к. 8221 с. Порой, общ. Поморие, ул. „Кирил и Методий” № 19
тел . 059/098009, e-mail: ou_poroi@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ: .....

Директор: *Костадинка Стефанова*

ПРОГРАМА

**за превенция на ранното напускане на ученици
учебна 2023/2024 година**

Програмата е приета с решение на ПС с протокол № 01/09.09.2023 г. и утвърдена със
Заповед № РД 07-429/12.09.2023 г. на директора.

I. Въведение

Програмата за превенция на ранното напускане от училище се приема във връзка с чл. 263, ал.1, т.8 от ЗПУО и е продължение, приложимо в конкретните условия на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” на всички европейски и национални стратегии, чиито цели са свързани с опазване на човешките права, подкрепа на грамотността, равен старт независимо от етнос, раса, вероизповедание, пол, произход, имуществено състояние, както и закрила при наличие на данни за въвличане в дейности, неблагоприятни за физическо, психическо и нравствено образователно развитие на децата.

Програмата се базира на:

- Наредба за приобщаващото образование
- Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
- Механизъм за превенция на отпадането от училище на деца в задължителна училищна възраст
- Механизъм за контрол на редовното и точно отразяване на отсъствията и намаляването им
- Механизъм за противодействие на училищния тормоз
- План на класния ръководител и други приети училищни документи съгласно Закона за предучилищното и училищното образование „Отпадане от училище“

Програмата представя:

- прилагане на мерки, свързани с превенцията и намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини;
- използване на интерактивни методи на преподаване;
- повишаване квалификацията на учителите;
- превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ;
- включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес;
- осигуряване на подходяща образователна подкрепа за развитие на всеки ученик.

II. Принципи

- всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
  - в образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
  - включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
  - различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
  - възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;

- всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

III. Причини за напускане на учениците от училище:

Причините за напускане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай на всяко дете, застрашено от напускане или вече е напуснало училище. Напускането на училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории:

1. Социалноикономически причини - ниски доходи, лошото качество на живот на определени социални слоеве.
2. Образователни причини - слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.
3. Причини свързани със здравния статус - в контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища.
4. Психологически причини - неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение от натрупания училищен опит и др.

В ОУ "Св. Св. Кирил и Методий" преждеременно напуснали ученици няма. Това се дължи на последователната политика на образователната институция подчинена на принципите за:

- всеобхватност на дейностите – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, ранна диагностика, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователния процес;
- публичност и прозрачност на цялостната политика – чрез добрите практики и документиране на проблемните и рискови ситуации;
- обратна връзка с институции, родители, училищни психолози, класни ръководители, учители и ученици;
- идентифициране на рисковите фактори – доклади, анализи на училищните психолози и класните ръководители.

IV. Мерки и дейности, залегнали в програмата на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ за превенция на ранното напускане на училище са:

Училищното образование е право на всеки български гражданин, но и задължение до навършване на 16-годишна възраст съгласно Конституцията на Република България и ЗПУО. В тази връзка всяко училище е длъжно да осъществява целенасочени дейности за предотвратяване ранното напускане на ученици и за приобщаване на вече напуснали учебното заведение. От особено значение е превенцията, която следва да бъде ефективна и системна. В учебното заведение трябва

да бъде изграден работещ механизъм за недопускане на отпадане, като основните направления са следните:

1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците:

- Изготвяне на база данни от класните ръководители, в чиито класове има ученици от рискови групи.
- Обобщаване на информацията за отсъствията на учениците от класните ръководители. При натрупване на отсъствия по неуважителни причини на ученик - информиране на родителите от класния ръководител за изясняване причините за отсъствията.

2. Координиране на действията на класните ръководители с тези на училищните психолози и училищното ръководство.

3. Училищното ръководство да осигурява всички необходими условия за пълноценното интегриране на отделните ученици в училищната общност.

4. Класните ръководители запознават учениците с правилника на училището в първия учебен час и мотивират всички ученици от съответната паралелка за редовно участие в образователно-възпитателния процес и недопускане на отсъствия.

5. Класните ръководители да познават добре семейната среда, като не ограничават контактите си с родителите само с беседи на организирани от училището родителски срещи, а инициират индивидуални разговори с оглед постигане на единен образователен и възпитателен подход. При констатиране на неотговорно родителско поведение са длъжни незабавно да уведомят училищното ръководство, за да могат мерките да бъдат своевременни и адекватни.

6. Подпомагане адаптирането на учениците от петите класове от начален към прогимназиален етап на обучение, чрез провеждане на тренинги – за адаптация и екипност от училищните психолози.

7. Идентифицирани проблеми от преподаващи в паралелката учители изискват незабавно споделяне с класния ръководител, който е длъжен да ги изясни и да потърси най-верния път за решаването им.

8. При наличие на трудни за решаване проблеми съответният класен ръководител може да докладва пред специализирания орган за разглеждане и решаване на педагогически въпроси с оглед обсъждане от участващите в него педагогически специалисти и приемане на решение след изясняване на обстоятелствата.

9. При констатиран проблем училищното ръководство и класният ръководител следва да ползват вътрешен ресурс за изясняването му и на тази база да се постигне желан резултат - преодоляване на проблема в интерес на ученика.

10. Директорът може да ползва и външни за институцията специалисти с доказан положителен опит, работещи в компетентни за темата институции - РУО-Бургас, териториалната структура на МСГ - Отдел „Закрила на детето”, Ресурсен център и др. Полезно съдействие може да оказат експертите от Община Поморие предвид компетенциите и по чл.256 ал.1 т.2 от ЗПУО.

11. Училището следва да изготвя доклади до Община Поморие при наличие на случаи, когато родители не осигуряват присъствието на децата си, за да бъдат приложени административнонаказателните разпоредби в Глава 19 от ЗПУО и до Дирекция „Социални дейности” за преустановяване на семейните помощи за деца.

12. Включване на родителската общност за повишаване на активността и сътрудничеството с училищното ръководство.

V. Заключение

През последните години в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” няма случаи на ранно напуснали училище ученици – резултат от отговорна, високопрофесионална работа на директор и всички педагогически специалисти. Налице са всички условия това да бъде една от многото положителни характеристики, изграждащи безспорния обществен авторитет на учебното заведение.